

Besluit van de Staatssecretaris van Justitie van 3 februari 2010, nr. 2010/1, houdende wijziging van de Vreemdelingencirculaire 2000

De Staatssecretaris van Justitie,

Gelet op de Vreemdelingenwet 2000, het Vreemdelingenbesluit 2000 en het Voorschrift Vreemdelingen 2000;

Besluit:

ARTIKEL I

De Vreemdelingencirculaire 2000 wordt als volgt gewijzigd:

A

Paragraaf C24/1 Afghanistan Vreemdelingencirculaire 2000 komt te luiden:

Het asielbeleid ten aanzien van Afghanistan

1 Achtergrond

Deze landenparagraaf bevat het landgebonden asielbeleid voor Afghanistan. Het landgebonden asielbeleid is een uitwerking van het algemene beleid van C1 tot en met C23 en kan niet worden gezien als een uitzonderingsregeling. De algemene wet- en regelgeving blijft steeds de basis voor de individuele beoordeling van een asielaanvraag.

De beleidsconclusies in deze landenparagraaf zijn mede gebaseerd op het algemeen ambtsbericht van de Minister van BuZa van maart 2009 over de situatie in Afghanistan (gepubliceerd in april 2009; zie de website van het Ministerie van BuZa.)

Hoewel het ambtsbericht aangeeft dat de situatie in Afghanistan in de afgelopen verslagperiode verder is verslechterd, wordt geen aanleiding gezien om een beleid van categoriale bescherming in te stellen. Hiervoor is doorslaggevend dat, blijkens een brief van de Minister van Buitenlandse Zaken van 19 maart 2009, de ons omringende landen geen bijzonder beleid voeren ten aanzien van Afgaanse asielzoekers. Alleen België kent een bijzonder beleid voor asielzoekers uit bepaalde delen van Afghanistan. Gezien de homogeniteit van de informatie over het beleid van de andere landen, wordt hieraan meer gewicht toegekend dan aan het gegeven uit het ambtsbericht dat de situatie in Afghanistan is verslechterd (zie C2/5.2.1 en C2/5.2.4).

2 Besluitmoratorium

Ten aanzien van asielzoekers uit Afghanistan geldt geen besluit in de zin van artikel 43 Vw.

3 Groepen van personen die verhoogde aandacht vragen

3.1 Etnische minderheden

Risicogroepen

Personen die afkomstig zijn uit een gebied waar zij tot een etnische minderheid behoren, worden aangemerkt als risicogroep als bedoeld in C14/4.5. In het kader van de toetsing aan artikel 29, eerste lid, onder a, Vw worden aan personen behorende tot een risicogroep minder hoge eisen gesteld met betrekking tot het aannemelijk maken van de zwaarwegendheid van de ondervonden gebeurtenissen.

Dit houdt in dat wanneer deze personen zich beroepen op problemen, vanwege het behoren tot een etnische minderheid, van de zijde van de huidige (centrale) autoriteiten, of lokale krijgsheren, of met medeburgers, en er sprake is van een geloofwaardig en individualiseerbaar asielrelaas, reeds met geringe indicaties aannemelijk kan worden gemaakt dat deze problemen leiden tot een gegronde vrees voor vervolging.

Indien hiervan sprake is, kan de vreemdeling op grond van artikel 29, eerste lid onder a, Vw in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd. Hierbij wordt niet verlangd dat hij zich tot de autoriteiten heeft gewend voor bescherming.

Kwetsbare minderheidsgroepen

Personen afkomstig uit een gebied waar zij tot een etnische minderheid behoren worden voorts aangemerkt als kwetsbare minderheidsgroep in de zin van C2/3.1.3.

Dit houdt in dat de vreemdeling die behoort tot deze groep met op zichzelf beperkte individuele indicaties reeds aannemelijk kan maken dat bij terugkeer een schending van artikel 3 EVRM dreigt.

Het is niet vereist dat de vreemdeling persoonlijk te maken heeft gehad met een behandeling die op zichzelf voldoet aan de omschrijving van artikel 29, eerste lid, onder b, Vw. Ook indien er sprake is van mensenrechtenschendingen in de naaste omgeving van de vreemdeling bij personen die behoren tot de betreffende kwetsbare minderheidsgroep, kan dit voldoende grond zijn om zulks aan te nemen. Daarbij wordt niet van de vreemdeling verlangd dat hij aannemelijk maakt dat de betreffende mensenrechtenschendingen zijn ingegeven door het behoren tot de betreffende kwetsbare minderheidsgroep.

3.2 Vrouwen

3.2.1 Algemeen

Het normale beleid, zoals onder andere weergegeven in C2/2.11, C2/3.2 en C14/4.3 is van toepassing.

Hierbij wordt opgemerkt dat blijkens het ambtsbericht de situatie van vrouwen en meisjes in Afghanistan en vooral buiten Kaboel en andere grote steden buitengewoon slecht is. In heel Afghanistan, de steden Kaboel, Herat en Mazar-i-Sharif inclusief, komt op grote schaal geweld tegen vrouwen voor. Voorzover vrouwen al de kans krijgen hun zaak juridisch aanhangig te maken, biedt het gerechtelijk apparaat geen bescherming. Vrouwen hebben niet dezelfde rechten als mannen. De toegang voor vrouwen tot de gezondheidszorg en het onderwijs is slecht.

Vrouwen die aannemelijk hebben gemaakt dat zij te vrezen hebben voor geweldpleging in Afghanistan, kunnen op grond van artikel 29, eerste lid, onder b, Vw in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd. Hierbij wordt niet verlangd dat zij zich tot de autoriteiten hebben gewend voor bescherming.

3.2.2 Vrouwen met een westerse levensstijl

Blijkens de inhoud van het ambtsbericht van maart 2009 is er meer in het algemeen een risico voor vrouwen die de geldende sociale zeden overschrijden of waaraan dergelijk gedrag wordt toegeschreven. Wanneer een individuele asielzoekster aannemelijk maakt dat zij vanwege haar levensstijl zwaarwegende problemen heeft ondervonden in Afghanistan en deze problemen (mede) aanleiding zijn geweest voor het vertrek, kan dit voldoende zijn om op grond van artikel 29, eerste lid onder a of b, Vw een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te verlenen.

Een verwesterde vrouw kan in Afghanistan alleen haar moderne levensstijl voortzetten indien zij door machtige actoren, zoals stamoudsten en krijgsheren, in de Afghaanse samenleving wordt beschermd. Over het algemeen geldt dat vrouwen die terugkeren naar Afghanistan alleen geen problemen hoeven te verwachten indien zij zich conformeren aan de traditionele Afghaanse normen.

3.2.3 Alleenstaande vrouwen

Een vrouw wordt aangemerkt als alleenstaand indien de huwelijksband met de echtgenoot waarmee zij ten tijde van haar vertrek uit Afghanistan gehuwd was als verbroken kan worden beschouwd dan wel zij ongehuwd is en de band met het gezin waartoe ze behoorde ten tijde van haar vertrek uit Afghanistan als verbroken kan worden beschouwd.

Onder gezin wordt enkel het ouderlijk gezin, de vader en moeder verstaan. De gezinsband met de vader is hierbij relevant. Dat betekent dat banden met andere mannelijke familieleden, bijvoorbeeld meerderjarige zonen, broers of ooms, hierbij niet worden meegewogen.

Voor het aantonen dat de gezinsband is verbroken, dient in beginsel – indicatief – bewijs te worden overgelegd. Indien dit niet mogelijk is, dienen hierover aanvullende gegevens en/of plausibele, aannemelijke en consistente verklaringen te worden afgelegd.

De gezinsband kan in elk geval als verbroken worden beschouwd indien sprake is van één of meer van de volgende omstandigheden:

- betrokkene is duurzaam opgenomen in een ander gezin dan het ouderlijk gezin;
- betrokkene is zelfstandig gaan wonen;
- betrokkene heeft een eigen gezin gevormd doordat zij gehuwd is of een relatie is aangegaan.

Deze opsomming is niet limitatief.

Vaak worden alleenstaande vrouwen gestigmatiseerd als prostituee. Vrouwen kunnen in het algemeen reeds snel slachtoffer worden van tal van misdrijven. Er bestaat een levendige vrouwenhandel in Afghanistan. Voorts hebben vrouwen structureel te lijden onder de (traditionele) sharia. Hierdoor lopen alleenstaande vrouwen in heel Afghanistan een verhoogd risico op mensenrechtenschendingen, daar zij vaak geen sociaal netwerk hebben waarbinnen zij bescherming kunnen vinden.

Kwetsbare minderheidsgroep

Alleenstaande vrouwen worden aangemerkt als kwetsbare minderheidsgroep in de zin van C2/3.1.3.

Dit houdt in dat de vreemdeling die behoort tot deze groep met op zichzelf beperkte individuele indicaties reeds aannemelijk kan maken dat bij terugkeer een schending van artikel 3 EVRM dreigt.

Het is niet vereist dat de vreemdeling persoonlijk te maken heeft gehad met een behandeling die op zichzelf voldoet aan de omschrijving van artikel 29, eerste lid, onder b, Vw. Ook indien er sprake is van mensenrechtenschendingen in de naaste omgeving van de vreemdeling bij personen die behoren tot de betreffende kwetsbare minderheidsgroep, kan dit voldoende grond zijn om zulks aan te nemen. Daarbij wordt niet van de vreemdeling verlangd dat zij aannemelijk maakt dat de betreffende mensenrechtenschendingen zijn ingegeven door het behoren tot de betreffende kwetsbare minderheidsgroep.

Specifieke groep in de zin van artikel 29, eerste lid, onder c, Vw

Alleenstaande vrouwen zijn voorts met ingang van 24 juni 2006 aangewezen als specifieke groep, die om andere redenen dan traumata op grond van artikel 29, eerste lid, onder c, Vw in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning asiel (zie C2/4).

Indien op grond van dit beleid een verblijfsvergunning wordt verleend, ligt de ingangsdatum van de verblijfsvergunning op of na 24 juni 2006.

3.3 Leden van politieke groeperingen

Het Afghaanse politieke spectrum kent een grote hoeveelheid verschillende groeperingen. Deze groeperingen zijn in meer of mindere mate georganiseerd. Veel van deze politieke groeperingen zijn gebaseerd op etniciteit en geloofsovertuiging. Het komt voor dat politici worden mishandeld, vermoord of gevangen gezet door lokale commandanten.

Indien een asielzoeker een beroep doet op problemen die hij op basis van zijn politieke overtuiging of activiteiten in Afghanistan heeft ondervonden met leden van de centrale autoriteiten, of de verschillende lokale krijgsheren, of met medeburgers, dient de asielzoeker aannemelijk te maken dat hij als gevolg hiervan gegronde reden heeft te vrezen voor vervolging.

Indien de asielzoeker een geloofwaardig relaas heeft en het aannemelijk is geworden dat hij te vrezen heeft voor vervolging op grond van zijn politieke overtuiging, of zijn activiteiten, kan de asielzoeker op grond van artikel 29, eerste lid, onder a, Vw in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning asiel.

3.4 Ex-communisten

Er zijn geen aanwijzingen dat personen enkel vanwege hun voormalige banden met het communistische regime in het huidige Afghanistan vervolging te vrezen hebben. De mate waarin zij risico lopen hangt af van verschillende factoren, waaronder: de familieachtergrond, de rang of positie die zij ten tijde van het communistische regime hebben bekleed en de mate waarin zij geassocieerd worden met de mensenrechtenschendingen tussen 1978 en 1992.

Dit geldt eveneens voor personen die verdacht worden van deelname aan of van facilitering van gewelddadigheden (ook gepleegd onder dit communistische bewind). Bij deze laatste groep wordt wel extra aandacht gevraagd voor de mogelijke toepassing van artikel 1F Vluchtelingenverdrag.

3.5 Personen werkzaam in risicoberoepen

Volgens het ambtsbericht van maart 2009 vinden veel aanslagen plaats op politici, gezagsdragers, leraren, dorpsoudsten, gemeenschapsleiders, mensenrechtenactivisten, journalisten en voedselkonvoien.

Indien een Afghaanse asielzoeker aannemelijk heeft gemaakt vanwege zijn werkzaamheden een gegronde vrees voor vervolging dan wel onmenselijke behandeling te hebben, waartegen geen bescherming kan worden geboden, kan op grond van artikel 29, eerste lid, onder a of b, Vw een verblijfsvergunning worden verleend. Het enkele feit dat de vreemdeling deze werkzaamheden

heeft verricht, is onvoldoende voor de conclusie dat er gegronde vrees is voor vervolging dan wel onmenselijke behandeling.

3.6 Religieuze minderheden

Risicogroep

Personen die afkomstig zijn uit een gebied waar zij tot een religieuze minderheid behoren, worden aangemerkt als risicogroep als bedoeld in C14/4.5. In het kader van de toetsing aan artikel 29, eerste lid, onder a, Vw worden aan personen behorende tot een risicogroep minder hoge eisen gesteld met betrekking tot het aannemelijk maken van de zwaarwegendheid van de ondervonden gebeurtenissen.

Dit houdt in dat wanneer deze personen zich beroepen op problemen op basis van hun geloofs-overtuiging van de zijde van de huidige (centrale) autoriteiten, of lokale krijgsheren, of met medeburgers, en er sprake is van een geloofwaardig en individualiseerbaar asielrelaas, reeds met geringe indicaties aannemelijk kan worden gemaakt dat deze problemen leiden tot een gegronde vrees voor vervolging.

Indien hiervan sprake is, kan de vreemdeling op grond van artikel 29, eerste lid onder a, Vw in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd. Hierbij wordt niet verlangd dat hij zich tot de autoriteiten heeft gewend voor bescherming.

Indien een Afghaanse asielzoeker aannemelijk maakt dat hij zich in Nederland heeft bekeerd, is C2/2.6 van toepassing.

Kwetsbare minderheidsgroep

Personen afkomstig uit een gebied waar zij tot een religieuze minderheid behoren worden voorts aangemerkt als kwetsbare minderheidsgroep in de zin van C2/3.1.3.

Dit houdt in dat de vreemdeling die behoort tot deze groep met op zichzelf beperkte individuele indicaties reeds aannemelijk kan maken dat bij terugkeer een schending van artikel 3 EVRM dreigt.

Het is niet vereist dat de vreemdeling persoonlijk te maken heeft gehad met een behandeling die op zichzelf voldoet aan de omschrijving van artikel 29, eerste lid, onder b, Vw. Ook indien er sprake is van mensenrechtenschendingen in de naaste omgeving van de vreemdeling bij personen die behoren tot de betreffende kwetsbare minderheidsgroep, kan dit voldoende grond zijn om zulks aan te nemen. Daarbij wordt niet van de vreemdeling verlangd dat hij aannemelijk maakt dat de betreffende mensenrechtenschendingen zijn ingegeven door het behoren tot de betreffende kwetsbare minderheidsgroep.

Indien een Afghaanse asielzoeker aannemelijk maakt dat hij zich in Nederland heeft bekeerd en diens gevolg tot een religieuze minderheid is gaan behoren, kan hij op grond van artikel 29, eerste lid, onder b, Vw in aanmerking komen voor de verlening van een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd, wanneer hij aannemelijk maakt dat hij bekeerd is en dat hij al problemen heeft ondervonden om andere redenen dan de nieuwe geloofsovertuiging, die op zichzelf onvoldoende redenen vormen om een verblijfsvergunning asiel te verlenen.

3.7 Dienstplichtigen en deserteurs

Het normale beleid, zoals weergegeven in C2/2.12 is van toepassing voor zaken waarin sprake is van gereguleerde dienstplicht voor de (centrale) autoriteiten.

Ten aanzien van Afghanistan heeft zich niet de situatie voorgedaan dat militaire acties in totaliteit door de internationale gemeenschap zijn veroordeeld als strijdig met de grondbeginselen voor humaan gedrag of met de fundamentele normen die gelden tijdens een gewapend conflict.

3.8 Homoseksuelen

Het ambtsbericht van maart 2009 van de Minister van BuZa geeft aan dat weinig bekend is over de positie van homoseksuelen. Homoseksualiteit is in Afghanistan een taboe, en daardoor zeer moeilijk bespreekbaar. homoseksuelen in Afghanistan houden hun geaardheid geheim. Indien iemand openlijk homoseksueel is, zal hij of zij waarschijnlijk op zijn minst door zijn of haar familie worden uitgesloten.

Het Afghaanse wetboek van strafrecht noch de Afghaanse grondwet bevatten expliciete bepalingen over homoseksualiteit. Volgens het wetboek van strafrecht kunnen overspel en pederastie worden bestraft met een gevangenisstraf van vijf tot vijftien jaar. De grondwet bepaalt voorts dat als de wet ter zake niets voorschrijft, de sharia kan worden toegepast.

Onder de sharia zijn seksuele handelingen tussen mensen van hetzelfde geslacht niet toegestaan. Ofschoon onder islamitische rechtsgeleerden geen consensus bestaat over de bestraffing van

homoseksualiteit onder de sharia, kan in Afghanistan niet worden uitgesloten dat de doodstraf wordt opgelegd.

Risicogroep

Homoseksuelen uit Afghanistan worden aangemerkt als risicogroep als bedoeld in C14/4.5. In het kader van de toetsing aan artikel 29, eerste lid, onder a, Vw worden aan personen behorende tot een risicogroep minder hoge eisen gesteld met betrekking tot het aannemelijk maken van de zwaarwiegendheid van de ondervonden gebeurtenissen.

Dit houdt in dat wanneer deze personen zich beroepen op problemen op basis van hun homoseksualiteit van de zijde van de huidige (centrale) autoriteiten, of lokale krijgsheren, of met medeburgers, en er sprake is van een geloofwaardig en individualiseerbaar asielrelaas, reeds met geringe indicaties aannemelijk kan worden gemaakt dat deze problemen leiden tot een gegronde vrees voor vervolging.

Indien hiervan sprake is, kan de vreemdeling op grond van artikel 29, eerste lid onder a, Vw in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd. Hierbij wordt niet verlangd dat hij zich tot de autoriteiten heeft gewend voor bescherming.

4 Traumatabeleid

Het algemene beleid, zoals weergegeven in C2/4.2 is van toepassing. Voor het overige zijn er met betrekking tot Afghanistan geen bijzonderheden.

5 Categoriele bescherming

Asielzoekers uit Afghanistan komen niet op grond van artikel 29, eerste lid, onder d, Vw in aanmerking voor een verblijfsvergunning asiel (zie C2/5).

6 Verdere beleidsconclusies en aandachtspunten

6.1 Vlucht- en/of vestigingsalternatief

Gezien de huidige situatie is er geen sprake van een vlucht- en/of vestigingsalternatief indien er sprake is van een gegronde vrees voor vervolging of van een reëel risico op schending van artikel 3 EVRM.

6.2 Veilig land van herkomst

Afghanistan wordt niet beschouwd als veilig land van herkomst.

6.3 Veilig derde land / land van eerder verblijf

Afghanistan wordt niet beschouwd als veilig derde land.

6.4 Artikel 1F Vluchtelingenverdrag

Het beleid zoals neergelegd in C4/3.11.3 is van toepassing. Voor de procedure omtrent getuigen van oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid wordt verwezen naar C11/3.1.

Verder zijn er nog de volgende aandachtspunten.

KhAD en WAD

In een ambtsbericht van 29 februari 2000 heeft de Minister van BuZa bericht over taken, organisatiestructuur en werkmethodes van de KhAD en de WAD in de periode 1978–1992. Het ambtsbericht stelt vast dat in de praktijk alle onderofficieren en officieren van de KhAD en de WAD werkzaam zijn geweest in de macabere afdelingen van deze diensten en persoonlijk betrokken zijn geweest bij het arresteren, ondervragen en martelen en soms executeren van verdachte personen. Derhalve hebben alle onderofficieren en officieren zich schuldig gemaakt aan schendingen van de mensenrechten.

Op grond van deze informatie wordt ten aanzien van voornoemde categorie personen aangenomen dat sprake is van 'personal and knowing participation' (zie C4/3.11.3.3), tenzij de vreemdeling kan aantonen dat in zijn geval sprake is van een significante uitzondering.

Hezb-i-Wahdat

Blijkens een ambtsbericht van de Minister van BuZa over de Hezb-i-Wahdat van 23 juni 2000 kan deze organisatie als een van de meest gewelddadige politiek-militaire bewegingen in Afghanistan worden beschouwd. Dit geweld was niet enkel gericht tegen politieke tegenstanders, maar ook tegen de burgerbevolking. Uit het ambtsbericht blijkt dat de organisatie zich op grote schaal schuldig heeft gemaakt aan grove mensenrechtenschendingen gedurende de periode 1992–1999. De schendingen bestonden uit martelingen, verkrachtingen, buitengerechtelijke executies en doding tijdens willekeurige arrestaties en krijgsgevangenschap.

Uit het ambtsbericht blijkt dat het gewelddadig gedrag van de militieleden door de leidinggevend- den lijkt te zijn geïnstigeerd. Het ambtsbericht stelt vast dat aannemelijk wordt geacht dat de volgende leden van Hezb-i-Wahdat verantwoordelijk zijn voor mensenrechtenschendingen in Afghanistan gedurende de periode 1992–1999:

- alle leden van het Centrale Leiderschapsorgaan, Shura-i-Markazi;
- de leden van het Militair Comité van Shura-i-Markazi;
- de leden van het Politiek Comité van Shura-i-Markazi;
- de hoofden van de Provinciale Vertegenwoordigingen;
- alle commandanten van een ferg'a, een brigade van duizend man;
- hoge officieren (commandant, generaal, kolonel, majoor) van de strijdkrachten van Hezb-i-Wahdat.

Op grond van deze informatie wordt ten aanzien van de leden van de Hezb-i-Wahdat die onder een of meer van de hierboven genoemde categorieën vallen en die asiel aanvragen in Nederland aangenomen dat sprake is van 'personal and knowing participation' (zie C4/3.11.3.3), tenzij de vreemdeling kan aantonen dat in zijn geval sprake is van een significante uitzondering.

Politie in de periode 1978–1996

Uit het ambtsbericht van de Minister van BuZa van 4 september 2002, over het functioneren van de politie in Afghanistan ten tijde van het communistische bewind (1978–1992) en de periode waarin verschillende Mudjahedin-fracties over het land regeerden (1992–1996), hebben afdelingen van de Afgaanse politie, genaamd Sarandoy, tussen 1978 en 1992, in nauwe samenwerking met de veiligheidsdiensten, systematisch en op grote schaal de mensenrechten geschonden. Door middel van folteringen werden bekentenissen afgedwongen en tijdens de politieverhoren zijn vele slachtoffers gevallen. De Sarandoy is ook ingezet bij het neerslaan van opstanden waarbij veel mensen willekeurig zijn opgepakt en geëxecuteerd. Volgens het ambtsbericht zijn in die periode onder de verantwoordelijkheid van de Sarandoy duizenden mensen geëxecuteerd of tijdens foltering bezweken.

Het ambtsbericht stelt dat de mensenrechtenschendingen door deze afdelingen in het algemeen bekend waren bij de Afgaanse bevolking. Van de medewerkers van de afdelingen mag derhalve worden verwacht dat zij op de hoogte zijn geweest van de mensenrechtenschendingen.

Het ambtsbericht stelt met betrekking tot de verantwoordelijkheidsvraag voor leidinggevend- den het volgende:

- hoofd- en opperofficieren van de Kumandani-ye Umumi-ye Defa-yelNqelab zijn gedetailleerd op de hoogte geweest van mishandeling, foltering, verkrachting en moord en hebben er in veel gevallen zelf aan deelgenomen of het bevel ertoe gegeven;
- het is onmogelijk dat een hoofd- of opperofficier zijn functie binnen de Riasat-e-Makhsous kon uitvoeren zonder dat hij de gehanteerde methoden onderschreef en zelf uitvoerde of liet uitvoeren;
- hoofd- en opperofficieren van de Operatifi-ye Mahabas zijn op gedetailleerde wijze op de hoogte geweest van de mishandelingen tijdens de verhoren en de executies en hebben er in veel gevallen ook zelf aan deelgenomen of het bevel ertoe gegeven.

Voor bovengenoemde categorieën leidinggevend- den kan ervan worden uitgegaan dat zij hebben geweten van, althans in staat moeten zijn geweest om te beschikken over voldoende informatie over mensenrechtenschendingen. Daarmee wordt knowing participation aangenomen. De leidinggevend- den van eerdergenoemde afdelingen die onder meer oorlogsmisdrijven en, of misdrijven tegen de menselijkheid pleegden, hebben door het aanvaarden en uitoefenen van hun leidinggevende functie de verantwoordelijkheid aanvaard voor de doelstellingen en uitgevoerde methoden van die afdelingen. Daarmee is aan het vereiste van personal participation voldaan.

Op grond van deze informatie wordt ten aanzien van voornoemde categorie personen aangenomen dat sprake is van 'personal and knowing participation' (zie C4/3.11.3.3), tenzij de vreemdeling kan aantonen dat in zijn geval sprake is van een significante uitzondering.

Overige groepen die zich schuldig hebben gemaakt aan mensenrechtenschendingen

Afgezien van boven genoemde groepen, heeft in Afghanistan een groot aantal groepen zich onder de verschillende regimes schuldig gemaakt aan het plegen van mensenrechtenschendingen. Bij asielaanvragen van personen die betrokken zijn geweest bij een dergelijke groep, wordt beoordeeld of het beleid zoals neergelegd in C4/3.11.3 van toepassing is.

6.5 Algehele veiligheidssituatie

Uit het algemeen ambtsbericht van maart 2009 blijkt dat de algehele veiligheidssituatie in heel

Afghanistan onverminderd slecht is. Met name in het zuiden van Afghanistan komt willekeurig geweld veelvuldig voor.

Hoewel de veiligheidssituatie in Afghanistan nog steeds zorgelijk is, en in de afgelopen verslagperiode verder lijkt te zijn verslechterd, is in geen enkel (deel)gebied van Afghanistan sprake van een uitzonderlijke situatie. De veiligheidssituatie in Afghanistan is niet zodanig dat een burger die terugkeert naar Afghanistan, enkel vanwege zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt op een behandeling in strijd met artikel 3 EVRM.

Wel vormt de slechte veiligheidssituatie in het zuiden van Afghanistan aanleiding om ten aanzien van asielaanvragen van asielzoekers uit dit gebied, eerder te concluderen dat betrokkene in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning asiel.

6.6 Bescherming autoriteiten

Gelet op de machtsverhoudingen in het land en het trage verloop van de wederopbouw van centrale instituties onder het gezag van de centrale regering na een lange periode van interne en soms voortdurende conflicten, kan niet zonder meer worden verwacht dat bescherming door de centrale autoriteiten in alle gevallen geboden zal en kan worden ingeval van geloofwaardige en zwaarwegende problemen. De centrale autoriteiten hebben niet in het gehele land het gezag in handen. Derhalve dient te worden bezien of de asielzoeker zich kan wenden tot lokale autoriteiten, en of deze ook in staat en bereid zijn bescherming te bieden. Uit de inhoud van het ambtsbericht blijkt verder dat de International Security Assistance Force in de meeste gevallen niet in de positie verkeert bescherming te bieden.

Niet in alle gevallen zal dan ook kunnen worden tegengeworpen dat bescherming kan worden geboden. Wel mag worden verwacht dat door de asielzoeker aannemelijk wordt gemaakt waarom bescherming in het individuele geval niet (effectief) kan worden geboden. Hierbij is onder meer het persoonlijke netwerk van belang.

6.7 Eerwraak en bloedwraak

De problematiek met betrekking tot het verkrijgen van bescherming kan ook spelen in eer- en bloedwraakzaken. De mogelijkheid tot het ontkomen aan dergelijke wraak hangt onder meer af van het vergrijp of de gebeurtenis zelf, onder welke omstandigheden het vergrijp of de gebeurtenis heeft plaatsgevonden en wie er bij betrokken waren. Binnen de traditionele verhoudingen bestaan ook niet-gewelddadige oplossingen voor deze problematiek. Voor zover deze oplossingen geen schending van artikel 3 EVRM vormen, kunnen zij worden betrokken bij de beoordeling van het relaas. Voor zover het asielrelaas van de vreemdeling geloofwaardig is en aannemelijk is gemaakt dat een niet-gewelddadige oplossing onmogelijk was, kunnen deze wraakzaken op grond van artikel 29, eerste lid, onder b, Vw leiden tot een verblijfsvergunning asiel.

6.8 Problemen gebaseerd op niet-verdragsgronden

Uit het ambtsbericht blijkt dat burgers in Afghanistan het doelwit kunnen zijn van banditisme en criminaliteit waartegen door de centrale regering niet afdoende kan worden opgetreden. Echter, asielzoekers die zich enkel beroepen op problemen die zijn gebaseerd op welvaartsstatus of de algehele situatie in Afghanistan, komen niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning asiel.

7 Opvangmogelijkheden Amv's

Ten aanzien van Amv's uit Afghanistan kan niet op voorhand worden geconcludeerd dat adequate opvang aanwezig is. De aanwezigheid van adequate opvang dient per individueel geval te worden vastgesteld. Het algemene beleid is van toepassing. Bij de feitelijke terugkeer moet de toegang tot een concrete opvangplaats geregeld zijn, tenzij betrokkene zich zelfstandig kan handhaven.

8 Vertrekmoratorium

Ten aanzien van asielzoekers uit Afghanistan geldt geen besluit in de zin van artikel 45, vierde lid, Vw.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Den Haag, 3 februari 2010

*De Staatssecretaris van Justitie,
namens deze:
de directeur-generaal Wetgeving, Internationale Aangelegenheden en Vreemdelingenzaken,
R.K. Visser*

TOELICHTING

Algemeen

De Minister van Buitenlandse Zaken heeft in maart 2009 een algemeen ambtsbericht over Afghanistan uitgebracht. Het ambtsbericht beslaat de periode van september 2007 tot en met maart 2009. In deze periode is het de centrale overheid niet gelukt een steviger grip te krijgen op de provincies. De macht van de centrale overheid is buiten Kaboel beperkt. Het Afghaanse politieke krachtenveld wordt bepaald door facties waarvan de meeste een militie tot hun beschikking hebben. Uit het ambtsbericht blijkt dat de algehele veiligheidssituatie in heel Afghanistan onverminderd slecht is.

In het noorden en het westen van Afghanistan is de situatie een stuk rustiger dan in het zuiden en het oosten. Hoewel in het noorden en westen ook gewelddadige incidenten voorkomen, is hier sprake van een redelijk stabiele situatie. In 2007 en 2008 is het aantal veiligheidsincidenten toegenomen. In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat in het zuiden, zuidwesten en zuidoosten van Afghanistan sprake is van een gewapend conflict, volgens de criteria van de uitspraak van de Raad van State van 20 juli 2007.

Voorts is de situatie in geen enkel gebied van Afghanistan dermate ernstig, dat gesproken kan worden van een 'uitzonderlijke situatie' die noopt tot het bieden van bescherming op grond van artikel 3 EVRM.

Volgens het ambtsbericht vinden veel aanslagen plaats op politici, gezagsdragers, leraren, dorpsoudsten, gemeenschapsleiders, mensenrechtenactivisten, journalisten en voedselkonvooien. In dit besluit zijn deze groepen opgenomen als 'personen werkzaam in risicoberoepen'. Dit houdt in dat wanneer deze personen aannemelijk hebben gemaakt dat zij vanwege hun werkzaamheden een gegronde vrees voor vervolging dan wel onmenselijke behandeling hebben, waartegen geen bescherming kan worden geboden, op grond van artikel 29, eerste lid, onder a of b, Vw een verblijfsvergunning kan worden verleend. Het enkele feit dat de vreemdeling deze werkzaamheden heeft verricht, is onvoldoende voor de conclusie dat er gegronde vrees is voor vervolging dan wel onmenselijke behandeling.

In dit besluit is voorts het beleid ten aanzien van alleenstaande vrouwen gewijzigd. Een vrouw wordt aangemerkt als alleenstaand, indien de huwelijksband met de echtgenoot waarmee zij ten tijde van haar vertrek uit Afghanistan gehuwd was als verbroken kan worden beschouwd dan wel zij ongehuwd is en de band met het gezin waartoe ze behoorde ten tijde van haar vertrek uit Afghanistan als verbroken kan worden beschouwd. Hiermee wordt beter recht gedaan aan de slechte situatie van alleenstaande vrouwen in Afghanistan. Daarbij kan met name worden gedacht aan meisjes die hier op jongere leeftijd zijn gekomen, inmiddels meerderjarig zijn geworden en niet langer feitelijk deel uit maken van het gezin.

Naar aanleiding van het ambtsbericht en de rapportages van de internationale en non-gouvernementele organisaties blijft het beleid ongewijzigd in die zin dat geen categoriaal beschermingsbeleid zal worden gevoerd ten aanzien van Afghanistan. Hiervoor is doorslaggevend dat, blijkens de brief van de Minister van Buitenlandse Zaken van 19 maart 2009, de ons omringende landen geen bijzonder beleid voeren ten aanzien van Afghaanse asielzoekers. Alleen België kent een bijzonder beleid voor asielzoekers uit bepaalde delen van Afghanistan. Gezien de homogeniteit van de informatie over het beleid van de andere landen, wordt hieraan meer gewicht toegekend dan aan het gegeven uit het ambtsbericht dat de situatie in Afghanistan is verslechterd (zie C2/5.2.1 en C2/5.2.4).

Ten slotte zijn in dit wijzigingsbesluit enkele actualiseringën opgenomen.

*De Staatssecretaris van Justitie,
namens deze:*

*de directeur-generaal Wetgeving, Internationale Aangelegenheden en Vreemdelingenzaken,
R.K. Visser.*